

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 22/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta ja laiksi pienpuun energiatuesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 30 päivänä marraskuuta 2010 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta ja laiksi pienpuun energiatuesta (HE 270/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- metsäneuvos Marja Hilska-Aaltonen ja vanhempi hallitussihteeri Kirsi Taipale, maa- ja metsätalousministeriö
- lainsäädäntöneuvos Liisa Vanhala, oikeusministeriö
- neuvotteleva virkamies Kirsti Vallinheimo, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Aimo Aalto, työ- ja elinkeinoministeriö
- professori Antti Asikainen, Metsäntutkimuslaitos

- viranomaistoiminnan asiantuntija Pertti Syrjälä, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
- metsäasiantuntija Lea Jylhä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- viranomaispäällikkö Janne Uitamo, Metsäkeskus, Lounais-Suomi
- metsäasiantuntija Jouni Väkevä, Metsäteollisuus ry
- varatoimitusjohtaja Simo Jaakkola, Koneyrittäjien liitto ry
- toiminnanjohtaja Tage Fredriksson, PuuEnergia ry
- toiminnanjohtaja Pekka-Juhani Kuitto, FINBIO — Suomen bioenergiayhdistys ry
- liiketoimintapäällikkö Tomi Vartiamäki, L&T Biowatti Oy
- liiketoimintajohtaja Esa Koivula, Vapo Oy
- energiapuujohtaja Matti Halinen, UMP Kymmenene Oyj.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- ympäristöministeriö
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC.

HALLITUKSEN ESITYS

Esitys sisältää kaksi lakiehdotusta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kestävän metsätalouden rahoituslakia, joka ei ole vielä tullut voimaan. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki pienpuun energiatuesta.

Kestävän metsätalouden rahoituslakiin tehtäisiin Euroopan komission edellyttämiä muutoksia. Suunnitelman laatimisen tukemisesta maanomistajan omana työnä luovuttaisiin. Metsänuudistamisen tukea koskevaa säännöstä tarkistet-

taisiin siten, että toimenpiteellä tulisi edistää ensisijaisesti metsäekosysteemin ja biodiversiteetin tai perinteisen maiseman säilyttämistä ja kunnostamista. Lakiin sisällytettäisiin myös säännös muusta julkisesta tuesta.

Kestävän metsätalouden rahoituslain osalta suunnitelman laatimisen tukea koskevia menettelysäännöksiä tarkistettaisiin siten, että suunnitelman laatimiseen voitaisiin hakea erikseen tukea silloin, kun toimenpiteet on tarkoitettu rahoittamaan tässä laissa tarkoitettuihin varoihin yhteishankkeena tai jos toimenpiteet on tarkoitettu rahoittamaan osittain uusjakojen tukemisesta annetussa laissa tarkoitettuihin varoihin. Muulta osin edellytettäisiin edelleenkin, että suunnitelman ja toteuttamisen tukea haetaan samanaikaisesti.

Esityksessä ehdotetaan, että kestävän metsätalouden rahoituslaista kumottaisiin sen 14 ja 15 §, jotka koskevat energiapuun korjuuta ja haketuksista. Lakiin tehtäisiin myös muut tarvittavat muutokset liittyen siihen, että mainitut pykälät kumottaisiin.

Kestävän metsätalouden rahoituslain siirtymäsäännöksiä tarkistettaisiin siten, että kumottavan kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain nojalla rahoitettuihin metsänparannushankkeisiin olisi mahdollista myöntää lisärahoitusta mainitun kumottavan lain nojalla.

Uusi laki pienpuun energiatuesta sisältäisi säännökset mainitun tuen myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä. Ehdotettu uusi tuki olisi harkinnanvarainen, kuten kestävän metsätalouden rahoituslain mukaiset tuet, ja se korvaisi nykyiset energiapuun korjuun ja haketuksen tuet. Pienpuun energiatuen myöntämiseen, maksamiseen, valvontaan ja muihin vastaaviin seikkoihin liittyviin menettelyihin sovellettaisiin ehdotetun lain lisäksi myös valtionavustuslakia. Tuen määrästä ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella.

Kumpikin laki on tarkoitettu tulemaan samanaikaisesti voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Yleistä

Valiokunta toteaa, että vuoden 1996 kestävän metsätalouden rahoituksesta annettuun lakiin (1094/1996) on jo tehty kokonaisuudistus. Uutta kestävän metsätalouden rahoituslakia (544/2007), joka sisältää säännökset metsätalouden tukien myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä, ei ole kuitenkaan vielä saatettu voimaan. Voimaan saattamista vailla oleva laki sisältää myös säännökset tukien myöntämisestä, maksamisesta, valvonnasta, takaisinperinnästä ja metsäkeskuksen tietojensaantioikeuksista sillä osin kuin se on tarpeen valtionavustuslain (688/2001) asianomaisten säännösten lisäksi. Laki tullaan saattamaan voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Vaikka uutta kestävän metsätalouden rahoituslakia ei vielä ole saatettu voimaan, lakia on jo aikaisemmin esitetty muutettavaksi Euroopan

yhteisön valtiontukea koskevien säännösten vuoksi. Seuraavat asiaa koskevat hallituksen esitykset ovat olleet eduskunnassa vireillä:

- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta (HE 72/2008 vp)
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 72/2008 vp) täydentämisestä (HE 54/2009 vp).

Hallitus on peruuttanut mainitut hallituksen esitykset. Nyt käsiteltävänä olevaan esitykseen on koottu kyseisistä esityksistä ne muutosehdotukset, jotka ovat edelleen ajankohtaisia. Kysymys on Euroopan komission edellyttämistä muutoksista. Esityksen mukaan suunnitelman laatimisen tukemisesta maanomistajan omana työnä luovutettaisiin. Metsänuudistamisen tukea koskevaa säännöstä tarkistettaisiin siten, että toimenpiteellä tulisi edistää ensisijaisesti metsäekosys-

sesta maanomistajan omana työnä luovuttaisiin ja metsänuudistamisen tukea koskevaa säännöstä tarkistettaisiin siten, että toimenpiteellä tulisi edistää ensisijaisesti metsäekosysteemin ja biodiversiteetin tai perinteisen maiseman säilyttämistä ja kunnostamista. Valiokunnalle toimituksessa selvityksessä on tuotu esiin, että metsänuudistamista koskevilla ehdotuksilla ei ole tosiasiassa vaikutuksia nykytilanteeseen. Valiokunta korostaa sitä, että nuoren metsän hoidon pinta-alatuki tulee kohdentaa nykyistä enemmän pienempään puustoon eli taimikoihin, jolloin hoitokustannukset ovat alhaisemmat kuin nuoren kasvatusmetsän hoitokustannukset.

Nuoren metsän hoidon rahoitusehdoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Valiokunnalle toimitetun selvityksen mukaan asetusta säädettäessä tullaan ottamaan huomioon, että kun uudistushakkuun jälkeen alueelle on saatu taloudellisesti kasvatuskelpoinen taimikko, jossa kasvatuskelpoisten puiden keskipituus on 1,3 metriä eikä niiden kehittymistä uhkaa välittömästi muu kasvillisuus, valtion varoja myönnetään taimikonhoitoon aikaisintaan siinä vaiheessa, kun taimikon keskipituus hoitotyön jälkeen on selvästi yli velvoitteeksi asetetun 1,3 metriä.

Metsätien tekemisen tuen myöntämisen edellytykseksi asetettaisiin, että uusi metsätie tai perusparannettava yksityistie olisi maksutta yleisölle avoin virkistyskäyttöön. Säännöksen mukaan käyttöä voitaisiin kuitenkin rajoittaa, jos se on tarpeen arkojen alueiden suojelemiseksi, tien turvallisen käytön varmistamiseksi tai sen varmistamiseksi, että tietä voidaan käyttää asianmukaisesti metsätalouden kuljetuksiin. Valiokunta toteaa, että säännöstä on täsmennetty aiempaan esitykseen (HE 72/2008 vp) nähden.

Valiokunta pitää metsätien tekemisen tukemiseen liittyvien säännöksen muotoilussa keskeisenä sitä, että tien käytön rajoittamisessa asianmukainen-sanan tulkinta kytketään tien käyttötarkoitukseen eli siihen, että voidaan varmistaa metsätalouden kuljetukset kyseisillä teillä. Jos moottoriajoneuvojen runsas käyttö häiritäisi metsätalouden kuljetuksia esimerkiksi keliurakoiden aikana, on tällainen virkistyskäyttö voitava estää väliaikaisesti näinä ajankohtina. Virkistyskäy-

tön määrittelyn lähtökohtana tässä ovat jokamiehenoikeudet, joihin liittyy sekä oikeuksia että velvollisuuksia. Moottoriajoneuvojen osalta virkistyskäytön lähtökohtana tulee olla haitattomuus metsätien omistajan näkökulmasta ottaen huomioon tien käyttötarkoitus. Jokamiehenoikeuksiin ei kuulu esimerkiksi mönkijäsafari- tai moottoriurheilutapahtuma järjestettynä toimintana. Virkistyskäyttöön ei myöskään yleensä liity oikeutta hyödyntää tietä elinkeinotoiminnassa. Yksityistielain antamin valtuuksin voidaan kerätä maksu esimerkiksi elinkeinotoimintaan liittyvästä tienkäytöstä. Valiokunta toteaa, että marjastus-, sienestys-, retkeily- tai muut ulkoilu-kohteet eivät ole aina kävely- tai pyöräilymatkan päässä, ja siten myös metsäautoteiden virkistyskäytöllä on jo tällä hetkellä tärkeä merkitys jokamiehenoikeuksien hyödyntämisen kannalta.

Valiokunta toteaa, että kestävä metsätalouden rahoituslain 33 §:n 2 momenttiin sisältyy säännös, joka koskee maastotarkastuksessa havaittujen vähäisten puutteiden korjaamista. Valiokunta katsoo, että metsätien virkistyskäytön sallimista koskevan velvoitteen vähäiset laiminlyönnit on perusteltua käsitellä siten, että asiaan puututaan ensivaiheessa neuvonnan keinoin. Valiokunta tulee jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa ehdottamaan säännöksen muuttamista sanotulla tavalla.

Laki pienpuun energiatuesta

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että Kansallisessa metsäohjelmassa (Kansallinen metsäohjelma 2015), ilmasto- ja energiastrategiassa (Kansallinen pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategia, VNS 6/2008 vp) sekä uusiutuvan energian velvoitepaketissa tehtyjen linjausten mukaisesti tavoitteena on nostaa metsähakkeen vuotuinen käyttö energiantuotannossa 13,5 miljoonaan kuutiometriin vuoteen 2020 mennessä. Pienpuuhakkeella on arvioitu voitavan kattaa tästä tarpeesta noin kolmannes. Valtakunnan metsien inventoinnin (VMI 10) perusteella on arvioitu, että ensiharvennuksen tarpeessa olevien metsien määrä on seuraavalla viisivuotiskaudella yhteensä 1,6 miljoonaa hehtaaria eli

noin 320 000 hehtaaria vuosittain. Valiokunta toteaa, että metsänhoitotöiden suoritemäärät ovat riippuvaisia metsien hakkuista ja hakkuiden rakenteesta. Metsäntutkimuslaitoksen tutkimuksen mukaan metsähakepotentiaali on 13—20 miljoonaa kuutiometriä riippuen tarkasteluajankohdasta ja skenaariosta.

Valiokunta on edellä todennut, että ottaen huomioon erityisesti energiapoliittiset tavoitteet valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena erottaa energiapuun tuotannon tuki metsänhoidollisista tuista, jollaisia kestävä metsätalouden rahoituslain tuet lähtökohdiltaan ovat. Pienpuun energiakuti kohdistettaisiin nuorten metsien hoito- ja ensiharvennuskohteilta saatavaan energiapuuhun. Valiokunta katsoo, että pienpuun korkeammat korjuukustannukset muodostavat perusteen, jonka nojalla pienpuun käyttöä energiapuuksi on tarkoituksenmukaista tukea valtion toimesta. Tuen tavoitteena on siten tuoda markkinoille haketa, joka omaa merkittävän lisäyspotentiaalin uusiutuvan energian tuotannossa mutta joka ei muuten tule markkinoille mm. korkeiden tuotantokustannusten vuoksi.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että uusiutuvan energian käyttötavoitteiden saavuttamiseksi pienpuun energiakuten saajien piiri on muodostumassa laajemmaksi kuin mikä oli alun perin tarkoituksena kestävä metsätalouden rahoituslaissa. Esityksen mukaan pienpuun energiakuti kohdistettaisiin kaikkien metsänomistajien metsistä kerättyyn energiapuuhun. Valiokunnalle toimitetun selvityksen mukaan tarkoituksena on valtioneuvoston asetuksella säätää, että julkisyhteisöjen metsistä saatavalle energiapuulle tukea myönnettäisiin kuitenkin puolet siitä, mitä se olisi yksityismetsänomistajien kohteilta saatavalle energiapuulle, koska korjuun järjestämisen kustannukset ovat korkeammat yksityismetsien pienialaisilla kohteilla kuin suurten omistajien kohteilla.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tuen määrästä ja sen määräytymisen perusteista sekä tuen määräytymisen perusteena olevasta pienpuun hehtaarikohtaisesta enimmäismäärästä. Enimmäiskertymä, jolle pienpuun energiakutkea

maksetaan, on 45 kiintokuutiometriä energiapuuta hehtaaria kohden yhdeltä kiinteistöltä korjattuna. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on lisäksi todettu tarkoituksena olevan, että tuen taso olisi 10 euroa kiintokuutiometriä kohden. Lakiehdotuksessa tuettavan energiapuuerän vähimmäismäärä on 40 kiintokuutiometriä. Erä voi koostua useammalta kohteelta ja hehtaaria suuremmaltakin alalta kerätystä pienpuusta.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan hehtaarikohtainen enimmäiskertymä, jolle tuki voidaan myöntää, on katsottu perustelluksi asettaa, koska siten voidaan toisaalta varmistaa valtiontuen riittävyys ja toisaalta kohdentaa tukea. Valiokunta toteaa, että valtion tuen tarve on suurin pienempiläpimittaisilla nuoren metsän hoitokohteilta, joilla korjattava kertymä on alhaisempi ja korjuun kannattavuus siten kriittisin. Erityisesti kohteilla, joilla jäävän puuston läpimitta ja kertymä ovat suuremmat, on useimmiten mielekasta korjata samanaikaisesti sekä aines- että energiapuuta (ns. integroitu korjuu), mikä puolestaan turvaa tällaisten kohteiden korjuun kannattavuuden, vaikka tuki korjattua energiapuukuutiota kohden laskettuna jäisikin pienemmäksi. Tukijärjestelmä onkin rakennettu olettaen, että ensiharvennuksissa energiapuuta todennäköisesti kertyy enemmän kuin mistä tukea maksetaan, jolloin tuen määrä korjattua energiapuukiintokuutiometriä kohden on alhaisempi kuin 10 euroa.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että luovuttamisella esityksessä tarkoitetaan, että puuerä täytyy luovuttaa sivulliselle. Laissa määriteltäisiin ne luonnollisten henkilöiden väliset luovutukset, joita ei katsottaisi pienpuun energiakuteen oikeuttaviksi luovutuksiksi. Taloudellinen sidos määräytyisi sen mukaan, onko kyse kirjanpitolain (1336/1997) 5 §:ssä tarkoitettua määräysvallasta. Maanomistajan ja energiapuuerän energiakäyttöön ottavan tahon välillä ei siten saisi olla esitetyssä laissa tarkoitettua perhetai taloudellista sidosta. Tuettavaa toimintaa on sellainen, jossa esimerkiksi useamman maanomistajan muodostama yhtiö, johon kuuluvat

yhtiömiehet omistavat metsää, toimittaa yhtiömiesten metsistä energiapuuta lämpölaitokselle.

Valiokunta pitää tärkeänä lähtökohtana varmistaa, ettei tukijärjestelmä aiheuta häiriötä puumarkkinoilla. Sellu- ja paperiteollisuus on merkittävä bioenergian tuottaja, joten jo uusiutuvan energian tavoitteen saavuttamisen näkökulmasta on välttämätöntä jatkossakin turvata ainespuun saanti ensiharvennuskohteilta sellu- ja paperiteollisuuden tarpeisiin. Tukijärjestelmän laajentuessa kattamaan ensiharvennuksissa korjattavan energiapuun, tulee tuen tasoa ja asetettavaa hehtaarikohtaista enimmäiskertymää määriteltäessä ottaa huomioon myös muut metsähakkeen kilpailukykyyn vaikuttavat uudet tukijärjestelmät. Uuden lain vaikutuksia on seurattava ja tukitasoja ja -ehtoja tarvittaessa korjattava valtioneuvoston asetusta muuttamalla.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä edellä olevin huomautuksin ja jäljempänä esitettävin muutosehdotuksin. Valiokunta edellyttää, että pienpuun energiatausta annettavan lain vaikutuksia seurataan. (*Lausumaehdotus*)

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Laki kestävästä metsätalouden rahoituslain muuttamisesta

10 §. Nuoren metsän hoito. (Uusi). Säännöksessä on määritelty nuoren metsän hoidon tukiehdot. Tarkoituksena on ollut jatkaa nykykäytäntöä siten, että tuen saamisen edellytyksenä kohteelta on poistettava vähimmäismäärä puita. Valiokunta pitää säännöstä kuitenkin tulkinnavaraisena. Valiokunta ehdottaakin säännöksen selkeyttämistä täydentävällä lisäyksellä.

33 §. Metsäkeskuksen valvontatehtävä. (Uusi). Viitaten edellä yleisperusteluissa todettuun valiokunta ehdottaa pykälän 2 momenttiin lisättäväksi säännös siitä, että jos metsätien virkistyskäytön sallimisvelvollisuuden laiminlyönti on

vähäinen, metsäkeskuksen tulee neuvoa maanomistajaa mainitun velvollisuuden sisällöstä ja antaa maanomistajalle mahdollisuus laiminlyönnin korjaamiseen.

42 §. Voimaantulo. Valiokunta toteaa, että ennen uuden rahoituslain voimaantuloa vireille tullessiin asioihin sovellettaisiin vuoden 1996 rahoituslakia. Säännökset eivät mahdollista haketustuen myöntämistä vuoden 1996 rahoituslain mukaisena, jos haketustukea koskevaa asiaa ei ole saatettu vireille ennen uuden lain voimaantuloa. Energiapuun korjuutuki ja haketustuki liittyvät toisiinsa siten, että on tarkoituksenmukaista muuttaa pykälän 3 momenttia sen mahdollistamiseksi, että haketustuki voidaan myöntää vuoden 1996 rahoituslain mukaisena, jos kyseisen energiapuuerän korjuu tai alueen nuoren metsän hoito on rahoitettu vuoden 1996 rahoituslain mukaisesti. Valiokunta ehdottaa muutoksen sisällyttämistä juuri pykälän 3 momenttiin senkin vuoksi, että se sisältää jo nykyisellään yhden poikkeuksen siihen, että toimenpide voidaan rahoittaa uuden lain voimaantulon jälkeenkin vuoden 1996 rahoituslain mukaisesti.

Ehdotetussa muutoksessa käytetään muotoilua "ratkaistaan", koska asiassa ei ole mahdollista tehdä päätöstä muun lain kuin vuoden 1996 rahoituslain nojalla. Uudessa muotoilussa on otettu huomioon myös se, että haketustuki voidaan myöntää myös silloin, kun on haettu ainoastaan nuoren metsän hoidon tukea, mutta ei lainkaan energiapuun korjuutukea. Haketustuen myöntämisen voimassaoloaika olisi vuoden 2012 loppuun, koska komissio on hyväksynyt haketustuen määräaikaisena.

Haketustuen maksamista koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi pykälän 4 momenttiin, jossa ovat muutkin säännökset varojen käytöstä.

2. Laki pienpuun energiatausta

6 §. Tuen määrä ja varojen suuntaaminen. Valiokunnassa suoritettun asiantuntijakuulemisen perusteella valiokunta ehdottaa, ettei tukea myönnetä, jos energiapuuerä on peräisin valtion

omistamista metsistä. Valiokunta ehdottaa muutoksen tekemistä 1 momenttiin.

7 §. *Pienpuun energiatuki.* Viitaten edellä 6 §:n kohdalla todettuun valiokunta ehdottaa 2 momentin muuttamista.

19 §. *Voimaantulo.* Valiokunta toteaa, että hallituksen esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa olevan pykälän muotoilu mahdollistaa pienpuun energiatuen myöntämisen sellaisessa tapauksessa, joissa energiapuuerä on peräisin nuoren metsän hoitokohteelta, jolle on maksettu vuoden 1996 rahoituslaissa tarkoitettua nuoren metsän hoidon tukea ja haketustukea. Näin ollen saman energiapuuerän perusteella olisi voinut saada sekä haketustukea että pienpuun energiatukea. Käytännössä nämä tilanteet ovat harvinaisia. Yleisempää on, että myös korjuutukea haetaan.

Tästä syystä valiokunta ehdottaa 2 momenttia tarkistettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon edellä kuvattu tilanne. Koska tarkoituksena on rajoittaa tuen saamista kahden eri lain nojalla, ehdotetaan momentin sanamuotoa samalla tarkistettavaksi siten, että tuen myöntämistä koskevat rajoitukset jaettaisiin kahteen eri lauseeseen.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kestävän metsätalouden rahoituslain (544/2007) 14 ja 15 §, 42 §:n 10 ja 11 momentti, *muutetaan* 1 ja 2 §, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 2 momentti, 10 §:n 2 ja 4 momentti, 26 §:n 1 momentti, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 1 ja 3 momentti, 40 §:n 1 momentti ja 42 §:n 2, 3, 4 ja 6 momentti sekä

lisätään 4 §:ään uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, uusi 5 a §, 20 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 21 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 27 a ja 29 a § seuraavasti:

1, 2, 4, 5 a, 7 ja 9 §
(Kuten HE)

10 § (Uusi)

Nuoren metsän hoito

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohde täyttää vähimmäispinta-alaa koskevan vaatimuksen ja käsittelyn jälkeiset puuston ti-

heyttä, *poistumaa*, keskipituutta ja läpimittaa koskevat vaatimukset ja että kohteelle ei käsitte-
lyn jälkeen jää välitöntä hoidon tarvetta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tar-
kemmin käsittelyn jälkeisistä puuston tiheyttä,
poistumaa, keskipituutta ja läpimittaa koskevis-
ta vaatimuksista, tehdyn nuoren metsän hoito-
työn toteamisesta kohteen vähimmäispinta-alas-
ta sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen
ehdoista ja määräytymisperusteista.

20, 21, 26, 27 a §
(Kuten HE)

7 luku

Tukeen liittyvät velvoitteet ja valvonta

29 a §
(Kuten HE)

33 § (*Uusi*)

Metsäkeskuksen valvontatehtävä

Metsäkeskuksen tulee antaa tuensaajalle mah-
dollisuus maastotarkastuksessa todettujen puut-
teiden korjaamiseen, jos puutteet ovat vähäisiä
ja kohtuullisen helposti korjattavissa. *Jos metsä-
tien virkistyskäytön sallimisvelvollisuuden lai-
minlyönti on vähäinen, metsäkeskuksen tulee
neuvoa maanomistajaa mainitun velvollisuuden
sisällöstä ja antaa maanomistajalle mahdolli-
suus laiminlyönnin korjaamiseen.* Metsäkeskuk-
sen tulee tällöin asettaa määräaika puutteiden *tai*
laiminlyönnin korjaamiseen.

34, 40 §
(Kuten HE)

42 §

Voimaantulo

(2 mom. kuten HE)

Edellä 2 momentista poiketen suunnitelman
toteuttamisen tukea koskeva asia voidaan kui-
tenkin ratkaista kumotun kestävän metsätalou-
den rahoituksesta annetun lain mukaisesti, jos
suunnitelma on hyväksytty mainitun lain mukai-
sesti ennen tämän lain voimaantuloa ja suunni-
telman toteuttamisen tukea on haettu vuoden ku-
luessa tämän lain voimaantulosta. Tällöin metsä-
keskuksen tulee ratkaista asia kahden vuoden
kuluessa tämän lain voimaantulosta. Asia voi-
daan ratkaista kumotun kestävän metsätalouden
rahoituksesta annetun lain mukaisesti myös, jos
kyse on lisärahoituksen myöntämisestä sellai-
seen hankkeeseen, jota koskeva rahoituspäätös
on tehty ennen tämän lain voimaantuloa. *Edellä
2 momentista poiketen myös energiapuun hake-
tuksen tukea koskeva asia ratkaistaan kumotun
kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun
lain mukaisesti, jos nuoren metsän hoitotyö tai
energiapuun korjuu, josta saatavan puun hake-
tukseen tukea haetaan, on rahoitettu kumotun
kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun
lain mukaisesti nuoren metsän hoidon tai ener-
giapuun korjuutuella. Haketustuen myöntämistä
koskeva päätös on tällöin tehtävä ja tuki makset-
tava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2012.*

Tämän lain tarkoitukseen osoitettuja varoja
saadaan käyttää viiden vuoden ajan tämän lain
voimaantulosta, jos kyse on kumotun kestävän
metsätalouden rahoituksesta annetun lain mu-
kaisesti myönnetyn lainarahoituksen taikka met-
sänuudistamiseen tai yhteishankkeina toteutetta-
vaan kunnostusojitukseen tai metsätien tekemi-
seen myönnetyn tuen maksamisesta. *Kumotun
lain nojalla myönnettyyn haketustukeen varoja
saa käyttää 31 päivään joulukuuta 2012 saakka.*
Kumotun lain nojalla myönnetyn muun rahoi-
tuksen maksamiseen varoja saa käyttää kolmen
vuoden ajan tämän lain voimaantulosta. (*Uusi*).

(6 mom. kuten HE)

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtio-
neuvoston asetuksella.

2.

Laki pienpuun energiatuesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—5 §
(Kuten HE)

6 §

Tuen määrä ja varojen suuntaaminen

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuen määrästä ja sen määräytymisen perusteista sekä tuen määräytymisen perusteena olevasta pienpuun hehtaarikohtaisesta enimmäismäärästä. Tuen määrä voidaan säätää pienemmäksi sillä perusteella, että energiapuuerä on peräisin (*poist.*) kunnan, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tai Suomen ortodoksisen kirkkokunnan omistamista metsistä.

(2 mom. kuten HE)

7 §

Pienpuun energiatuki

(1 mom. kuten HE)

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että energiakäyttöön luovutettava energiapuuerä on

vähintään 40 kiintokuutiometriä ja että energiapuuerästä on mittaustodistus. *Tukea ei myönnetä, jos energiapuuerä on peräisin valtion omistamista metsistä.*

(3 ja 4 mom. kuten HE)

8—18 §
(Kuten HE)

19 §

Voimaantulo

(1 mom. kuten HE)

Pienpuun energiatukea ei myönnetä, jos *pienpuuerän* luovutusta koskeva sopimus on tehty ennen 1 päivää tammikuuta 2011. *Pienpuun energiatukea ei myönnetä myöskään, jos pienpuuerä on kohteelta, josta aiemmin korjatun energiapuuerän perusteella on maksettu lain voimaantuloa edeltävien viiden vuoden aikana kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaista energiapuun korjuutukea tai energiapuun haketustukea.*

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että pienpuun energiatuesta annettavan lain vaikutuksia puun energiakäyttöön ja raakapuun

markkinoihin seurataan ja että seuranan tuloksista toimitetaan valiokunnalle selvitys vuoden 2012 loppuun mennessä.

MmVM 22/2010 vp — HE 270/2010 vp

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Mats Nylund /r
vpj.	Pertti Hemmilä /kok	Pentti Oinonen /ps
jäs.	Lasse Hautala /kesk	Klaus Pentti /kesk
	Hannu Hoskonen /kesk	Petri Pihlajaniemi /kok
	Anne Kalmari /kesk	Erkki Pulliainen /vihr
	Johanna Karimäki /vihr	Kari Rajamäki /sd (osittain)
	Lauri Kähkönen /sd	Pekka Vilkuna /kesk
	Esa Lahtela /sd (osittain)	vjäs. Matti Kangas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.

VASTALAUSE

Perustelut

Valiokunta ehdottaa, että pienpuun energiatu-
kea voitaisiin myöntää alennettuna sillä perus-
teella, että energiapuuerä on peräisin kunnan,
Suomen evankelis-luterilaisen tai Suomen orto-
doksien kirkkokunnan omistamasta metsästä.
Valiokunta ehdottaa tätä tarkoittavaa muutosta
hallituksen esitykseen pienpuun energiatuesta
annetun lain 6 §:ksi.

Valiokunnan ehdotuksen mukaan "valtioneu-
voston asetuksella säädetään tuen määrästä ja
sen määräytymisen perusteista sekä tuen mää-
räytymisen perusteena olevasta pienpuun heh-
taarikohtaisesta enimmäismäärästä. Tuen määrä
voidaan säätää pienemmäksi sillä perusteella,
että energiapuuerä on peräisin (poist.) kunnan,
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tai Suo-
men ortodoksien kirkkokunnan omistamista
metsistä." (2. laki 6 §).

Ehdotin valiokunnan enemmistön hyväksy-
mään säännökseen muutosta. Ehdotukseni mu-
kaan pienpuun energiatuen määrää ei tulisi pie-
nentää kuntien ja seurakuntien omistamille ener-
giapuuerille, vaan tuki tulisi myöntää myös näil-
le täysimääräisesti. Ensiharvennushakkuut nuo-
rille metsille tulee suorittaa kaikissa Suomen
metsissä. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukais-
ta, että myös kunnat ja seurakunnat saavat täy-
den pienpuun energiatuen.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että maa- ja metsätalousvaliokunnan
mietintöön sisältyvä 2. lakiehdotus
hyväksytään muutoin valiokunnan
mietinnön mukaisena paitsi 6 § muutet-
tuna seuraavasti:*

Vastalauseen muutosehdotus

6 §

Tuen määrä ja varojen suuntaaminen

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuen
määrästä ja sen määräytymisen perusteista sekä

tuen määräytymisen perusteena olevasta pien-
puun hehtaarikohtaisesta enimmäismäärästä.
(Poist.)

(2 mom. kuten MmVM)

Helsingissä 2 päivänä joulukuuta 2010

Matti Kangas /vas